

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 142)
z dnia 15 września 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 142)

15 września 2022 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- informację Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za rok 2021 na temat działalności Policji, Biura Nadzoru Wewnętrznego, Służby Ochrony Państwa (druk nr 2433);
- informację Ministra Sprawiedliwości na temat przetwarzania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych, z podziałem na liczbę i rodzaj udostępnianych danych oraz wyników przeprowadzonych kontroli w 2021 r.;
- informację Prokuratora Generalnego za 2021 r. o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzanie kontroli i utwalenie rozmów lub wniosek o zarządzanie kontroli operacyjnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Wąsik** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **nadinsp. Paweł Dobrodziej** zastępca komendanta głównego Policji wraz ze współpracownikami, **płk SOP Krzysztof Król** zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa, **płk SG Arkadiusz Matyjasik** zastępca dyrektora Zarządu Operacyjno-Śledczego w Komendzie Głównej Straży Granicznej, **Beata Marczak** zastępca prokuratora generalnego wraz ze współpracownikami oraz **Aleksandra Rusin-Batko** dyrektor Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, które zostało zwołane w celu rozpatrzenia trzech punktów. Punkt pierwszy to rozpatrzenie informacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za rok 2021 na temat działalności Policji, Biura Nadzoru Wewnętrznego, Służby Ochrony Państwa, druk 2433. Punkt drugi – rozpatrzenie informacji Ministra Sprawiedliwości na temat przetwarzania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych, z podziałem na liczbę i rodzaj udostępnianych danych oraz wyników przeprowadzonych kontroli w 2021 r. I punkt trzeci to rozpatrzenie informacji Prokuratora Generalnego za 2021 r. o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzanie kontroli i utwalenie rozmów lub wniosek o zarządzanie kontroli operacyjnej. Stwierdzam kworum. Czy do porządku obrad są uwagi? Nie widzę zgłoszeń.

Szanowni państwo, pozwolicie, że w waszym imieniu oraz swoim przywitam zaproszonych gości. Witam pana Macieja Wąsika, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dalej pozwolę sobie przywitać państwa alfabetycznie. Witam pana nadinsp. Pawła Dobrodzieja, zastępcę komendanta głównego Policji. Witam pana płk SOP Krzysztofa Króla, zastępcę komendanta Służby Ochrony Państwa. Witam panią Beatę Marczak, zastępcę prokuratora generalnego. Witam pana Mariusza Cichom-

skiego, dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w MSWiA, pana insp. Dariusza Cybure, zastępcę dyrektora Biura Kryminalnego w Komendzie Głównej Policji. Witam panią Justynę Kowalczyk, naczelnika wydziału w Departamencie Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości. Witam pana płk SG Arkadiusza Matyjasika, zastępcę dyrektora Zarządu Operacyjno-Śledczego w Komendzie Głównej Straży Granicznej, pana Andrzeja Miturę, głównego specjalistę w Departamencie Komunikacji Społecznej MSWiA, pana Pawła Opitka, prokuratora Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej, panią Aleksandrę Rusin-Batko, dyrektora Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich MS, oraz pana Aleksandra Tomaszuka, prokuratora Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej.

Panie ministrze, omówimy wszystkie trzy punkty czy najpierw to, co pan przedstawi i pana służby, a potem przeszlibyśmy do informacji ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Maciej Wąsik:

Panie przewodniczący, jeżeli to możliwe, to my przedstawimy informację i zostawimy później Ministerstwo Sprawiedliwości samemu sobie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dobrze, w takim razie, szanowni państwo, przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji zawartej w druku nr 2433 albo wskazanie osoby, która to robi. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Panie przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to ja przedstawię informację na temat stosowania kontroli operacyjnej przez poszczególne służby. Powiem tylko tyle, że kontrola operacyjna jest szczególną formą uprawnienia przysługującego służbom, w związku z tym podlega ona nadzwyczajnym w stosunku do innych czynności ograniczeniom i formom kontroli. Może być zarządzona wyłącznie przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez służby w celu zapobieżenia, wykrycia i ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów ściganych z oskarżenia publicznego umyślnych przestępstw, w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z określonymi rodzajami przestępstw. W przypadku Policji przestępstwa te zostały wymienione w art. 19 ust. 1 pkt 1–9 ustawy o Policji. Kontrola operacyjna ma charakter subsydiarny, czyli ostateczny, i może być stosowana tylko wówczas, kiedy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieskuteczne. Poddana jest specjalnemu reżimowi nadzorczo-kontrolnemu ze strony niezależnych organów sądu i prokuratury. Na każdą kontrolę zgodę musi wyrazić najpierw prokurator, a później sąd. Oczywiście są też przypadki niecierpiące zwłoki, gdzie zgodę następczą muszą te organy wydać. Kontrola operacyjna jest ograniczona w czasie, może być zarządzana przez sąd na okres nie dłuższy niż 3 miesiące i każdorazowo musi być przedłużana za zgodą organów prokuratury i sądu.

Ustawa o Policji jednoznacznie określa względne i bezwzględne zakazy dowodowe, a informacje nimi objęte, które zostały uzyskane podczas kontroli operacyjnej, podlegają jednoznacznemu komisijnemu protokolarnemu zniszczeniu lub przekazaniu prokuratorowi. Kontrola operacyjna ma sformalizowany charakter, a elementy wniosku właściwego organu jej zarządzenia określono w ustawie i są tam m.in. opis przestępstwa, okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków, dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania oraz cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej.

Wysoka Komisja, w roku 2021 spośród wszystkich stwierdzonych przez Policję przestępstw, a było ich ponad 840 tys., ponad 31%, tj. nieco ponad 263 tys., stanowiły przestępstwa objęte katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji. Zarządzonych zostało 10 912 kontroli operacyjnych, co stanowi 1,29% kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2021 r., oraz jedynie 4,13% w stosunku do liczby przestępstw stwierdzonych w katalogu, o którym mowa w art. 19

ust. 1 ustawy o Policji. Procentowy udział zastosowanych kontroli operacyjnych w stosunku do ogółu przestępstw pozostał na tym samym poziomie, ale w stosunku do przestępstw objętych katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji zmniejszył się o 0,15%. Powyższe potwierdza, że kontrola operacyjna jest stosowana tylko w przypadku najpoważniejszych przestępstw wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo byłyby nieprzydatne.

W 2021 r. organy Policji uprawnione do wnioskowania o kontrolę operacyjną zarejestrowały 11 074 wnioski i zarządzenia o zastosowanie kontroli operacyjnej, spośród których 162 zarejestrowanych wniosków nie uzyskało zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej, z czego 155 razy brak zgody wydał prokurator, a 7 razy właściwy miejscowy sąd okręgowy. Ogółem w 2021 r. zarządzono zatem 10 912 kontroli, w tym 7489 kontroli w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, tj. w tzw. trybie zwykłym, oraz 1920 kontroli w trybie art. 19 ust. 3 ustawy o Policji, tj. w przypadkach wspomnianego wcześniej trybu niecierpiącego zwłoki. W 2021 r. zarejestrowane kontrole operacyjne dotyczyły najczęściej przestępczości przeciwko porządkowi publicznemu – wzięciu zakładnika, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, wyrobu i handlu bronią bez zezwolenia – to było 7676 kontroli. W przypadku przestępstw przeciwko mieniu, tj. rozboje, kradzieże, wymuszenia rozbójnicze, oszustwa – 1322 kontrole; przestępczość narkotykowa – 1269 kontroli; przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – zabójstwo, ciężki uszczerbek na zdrowiu – 517 kontroli; przestępczość ekonomiczna – 377 kontroli; przestępczość przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, w to wchodzi łapownictwo, płaćna protekcja, przekroczenie uprawnień – 318 razy; przestępstwa przeciwko wolności, handel ludźmi, pozbawienie wolności – 153 razy; przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu – 134 razy; wolności seksualnej i obyczajowości – 103 razy; przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu, zakłócenia przetargu publicznego, fałszowanie znaków identyfikacyjnych – 72 razy; przestępczości przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – 31 razy oraz przestępczości przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – 24 razy.

Szanowni państwo, warto zauważyć, że różnica między liczbą zarządzonych kontroli prezentowanych pewnie za chwilę przez prokuratora generalnego a tym, co my prezentujemy, wynikają z odmiennie ukształtowanej metodologii gromadzenia danych, przyjętej przez ustawodawcę za podstawę ich wyliczenia. W związku z tym prokuratura przedstawia informacje dotyczące liczby osób, wobec których zostały skierowane wnioski o kontrolę operacyjną, a my przedstawiamy liczbę samych wniosków. Często do jednej osoby są 2–3 wnioski, w zależności od tego, czy były te sprawy przedłużane, czy nie.

Mając na uwadze, że kwestia ta w latach ubiegłych budziła wątpliwości parlamentarzystów, dokonano zmiany przepisów w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie kontroli operacyjnej prowadzonej przez Policję. Wprowadzono narzędzie umożliwiające Policji przedstawianie z ogólnej liczby zarejestrowanych wniosków i zarządzeń o zastosowaniu kontroli operacyjnej liczby wniosków i zarządzeń dotyczących osób, co umożliwi w praktyce porównanie przedstawionych przez Policję danych z danymi prokuratury. Z uwagi na termin wejścia w życie przyjętych rozwiązań nowy sposób prezentowania danych w tym obszarze zostanie zapoczątkowany w 2023 r. Dlatego teraz jeszcze przedstawiamy dane w sposób tradycyjny, czyli będą tzw. pozorne różnice, czyli prokuratura przedstawi liczbę osób, a my liczbę wniosków, bo często są trzy wnioski przy przedłużeniu do jednej osoby. My będziemy mieli dane wyższe. Zapewniam jednak państwa, że jak wejdą w życie nowe przepisy, to te dane będą podawane w sposób identyczny. Mam nadzieję oczywiście, że tak będzie.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w 2021 r. na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o Policji policja wnioskuje o ujawnienie danych w 765 przypadkach tajemnic prawnie chronionych. Sąd wydał postanowienie o udzieleniu policji informacji stanowiących: tajemnicę bankową w 646 przypadkach; tajemnicę ubezpieczeniową w 41 przypadkach; tajemnicę skarbową w 29 przypadkach; tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w 22 przypadkach; informacje stanowiące dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w 22 przypadkach; tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy o giełdach towaro-

wych w 2 przypadkach; tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi w 1 przypadku; tajemnicę w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych także w 1 przypadku oraz tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w 1 przypadku.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym jeszcze poinformować, że w 2021 r. Biuro Nadzoru Wewnętrznego oraz Służba Ochrony Państwa nie korzystały z nadanych uprawnień w zakresie stosowania kontroli operacyjnej. Wydaje mi się, że to są najważniejsze rzeczy, które chciałem przedstawić.

Głos z sali:

A Straż Graniczna?

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Nie mamy obowiązku sprawozdawania Straży Granicznej, tak jest ułożony system prawny.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam pytanie do państwa posłów: czy do tej części będą pytania, czy pozwolimy przedstawić kolejną informację? Rozumiem, że teraz panowie chcecie pytać? Bo moglibyśmy poprosić, żeby minister sprawiedliwości i prokurator generalny przedstawili swoje informacje i potem odbyłaby się całościowa dyskusja.

Proszę o zadawanie pytań do punktu pierwszego. Zgłosił się pan poseł Borys i pan poseł Frysztak. Ktoś jeszcze? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Borys (KO):

Mam pytanie do pana ministra Wąsika, do państwa. Ile kontroli operacyjnych było prowadzonych w ciągu ostatnich 4 lat względem parlamentarzystów? Następnie, ile razy sąd wydawał zezwolenie na prowadzenie takiej kontroli? Jakie było uzasadnienie? Czy były przypadki, w których uzasadnienie do takiej kontroli było przedstawiane na podstawie fałszywych informacji, które były podważone przez sąd? I czy sąd odmawiał kontroli operacyjnej względem parlamentarzystów? Proszę o taką informację w odniesieniu do ostatnich 4 lat, panie ministrze.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Poseł Frysztak, proszę, a później pan poseł Biernacki.

Poseł Konrad Frysztak (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowni państwo, kiedy dziś w Brukseli, w Strasburgu toczy się dyskusja na temat tego, w jakim zakresie w Polsce używany był Pegasus, już docierają informacje, że w przyszłym tygodniu, w poniedziałek, żaden z panów ministrów nie chce spotkać się z komisją z Parlamentu Europejskiego. Mimo to chciałbym zapytać pana ministra, dlaczego nie chcecie się państwo spotkać, skoro uważacie, że nie macie nic na sumieniu w kontekście stosowania nielegalnego narzędzia podsłuchowego, jakim jest Pegasus? Już doskonale wiemy, to zostało udowodnione, że ten Pegasus był stosowany nielegalnie, chociażby w stosunku do prokuratora, w stosunku do parlamentarzysty, to mam pytanie: panie ministrze, proszę dzisiaj wykorzystać tę szansę i powiedzieć, ile razy i wobec kogo użyliście Pegasus?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Poseł Marek Biernacki, bardzo proszę.

Poseł Marek Biernacki (KP):

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji, ale też i w jakiś sposób – może to będzie dziwny głos – podziękować komendantowi głównemu, że po ostatniej naszej debacie na posiedzeniu Komisji znalazło się zdanie i informacja o tym, jaki procent stanowią sprawy, które z podsłuchów trafiły do procesu. O tym dyskutowaliśmy i pamiętam, że komendant główny był dosyć zaintrygowany tą sprawą, ale ten fragment się znalazł w końcówce. Wiadomo, że on nie jest miarodajny co do skuteczności wszystkich podsłuchów, stosowanych czynności operacyjno-rozpoznawczych,

bo „pezety”, terroryzm, ekstremizm to jest tylko jakaś wypadkowa, ale dobrze, panie komendancie, że te dane zostały uwzględnione, bo one dają nam cały przegląd stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych. Szkoda, że inne służby, panie ministrze, jak diabeł święconej wody – nie mówię o ABW, tylko np. o CBA – boją się takie dane podać.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie ministrze, mam takie pytanie, bo państwo macie 1503 przedłużenia działań operacyjnych i moje pytanie jest następujące: jaki był najdłuższy okres działań wobec jakiejś osoby? Czy to było 6 miesięcy, 7 miesięcy czy rok i czy te przedłużenia skończyły się postawieniem ewentualnie zarzutów? Państwo podajecie, że 1700 zarzutów zostało postawionych na bazie tych 11 tys. działań, więc mam pytanie, jaki był najdłuższy okres prowadzenia działań w stosunku do danej osoby i czy to wydłużenie o kilka czy kilkanaście miesięcy skutkowało postawieniem określonych zarzutów karnych? Czy ktoś jeszcze ma pytania? Nie widzę zgłoszeń. Bardzo proszę, panie ministrze, o udzielenie odpowiedzi albo wskazanie osoby, która to zrobi.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Bardzo dziękuję. Zacznę może od odpowiedzi na pytanie pana przewodniczącego. Generalnie obowiązujące prawo daje możliwość stosowania kontroli operacyjnej oczywiście za stosownymi przedłużeniami sądu do 18 miesięcy, z wyjątkiem spraw, które prowadzi kontrwywiad, gdzie nie ma takiego ograniczenia. To wynika z charakteru sprawy kontrwywiadowczej i to jest chyba zrozumiałe. Ja nie mam dzisiaj takich danych, o które pan przewodniczący pyta. Poprosimy Policję, jeśli pan przewodniczący pozwoli, żebyśmy mogli przygotować te dane i przekazać na piśmie informację dokładnie taką, o jaką pan zapytał.

Jeśli chodzi o liczbę kontroli operacyjnych stosowanych wobec określonych osób, to to, wobec kogo stosuje się kontrolę operacyjną, to jest oczywiście informacja niejawna, nie można w żaden sposób udostępniać takich informacji. Z tego co wiem – tak mi się wydaje – dużo częściej kontrole prędkości stosujemy wobec parlamentarzystów bądź kontrole trzeźwości.

Posel Piotr Borys (KO):

Pan uchyla się od odpowiedzi, czy takie kontrole wobec parlamentarzystów były.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Nie wolno udzielać informacji tego typu, a już w szczególności w sposób jawny. Pewne informacje, wobec kogo stosujemy kontrolę operacyjną, może uzyskać prokurator, kiedy przesyłamy materiały wobec tej osoby i może uzyskać sąd, wydając chociażby zgodę. Albo sąd może w określonych sytuacjach określonych w ustawie, o czym pan poseł pewnie doskonale wie, dać zgodę na udzielenie takiej informacji, więc proszę skorzystać z tego przepisu i zapytać. Ale to dotyczy spraw karnych, panie pośle.

Jeśli chodzi o formy i metody pracy operacyjnej, o które pytał pan poseł Frysztak, to jest to objęte bezwzględny zakazem i nie można udzielać takich informacji. Formy i metody pracy operacyjnej są ściśle tajne. W jaki sposób Policja i inne służby stosują kontrolę operacyjną, objęte jest tajemnicą państwową, o czym oczywiście pan poseł też musi doskonale wiedzieć. Dlatego...

Posel Konrad Frysztak (KO):

Nie takie było moje pytanie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie pośle, przepraszam, ja pozwolę panu zabrać głos i panu Borysowi, jak pan minister wyczerpie odpowiedź.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Jeżeli znacie, panowie posłowie, jakiś przypadek, że została zastosowana kontrola operacyjna bez zgody sądu, bez stosownych pozwoleń, to bardzo proszę szybciotko do prokuratury – i wniossek, i zawiadomienie. Będziemy ścigać, ja pierwszy będę ścigał taki przypadek. Bardzo proszę, panowie, jeżeli macie taką wiedzę, szybciotko proszę o zawiadomienie.

Ja powiem państwu tak: kontrola operacyjna jest stosowana przez polskie służby w celu ścigania przestępstw, zgodnie z obowiązującym polskim prawem, za zgodą prokuratora, za zgodą sądu i prowadzona jest legalnie. Formy i metody pracy operacyjnej, w tym formy stosowania kontroli operacyjnej są ściśle tajne i nie możemy na ten temat mówić, proszę mnie do tego nie namawiać, bo to jest podżeganie do ujawnienia informacji.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że pan poseł Borys chciał jeszcze zabrać głos i pan poseł Frysztak. Bardzo proszę.

Poseł Piotr Borys (KO):

Mam pytanie, czy w jakimkolwiek wniosku do sądu o kontrolę operacyjną posła lub senatora – to jest konkretne pytanie – znalazła się sfalszowana lub przerobiona przez funkcjonariuszy korespondencja rozpracowywanej osoby? To jest moje pierwsze pytanie. I pytanie drugie. Czy jeżeli były wnioski o kontrolę operacyjną posła lub senatora, to w uzasadnieniu do tych wniosków sąd był informowany o tym, że zostanie użyty Pegasus? To jest bardzo konkretne pytanie i może pan minister na to pytanie odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

I pan poseł Frysztak teraz, proszę bardzo.

Poseł Konrad Frysztak (KO):

Panie ministrze, zwracam uwagę, że nie odpowiada pan na pytania, posługuje się pan sprawnie sztuką retoryki, ale mimo wszystko nie odpowiada pan na pytania i prosiłbym, panie przewodniczący, o upomnienie pana ministra, by odpowiadał na pytania.

Panie ministrze, ja doskonale zdaję sobie z tego sprawę, co jest objęte tajemnicą państwową. Ale pan powinien jasno odpowiedzieć, zero-jedynkowo, tak lub nie – stosował pan Pegasus w Polsce?

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Panie przewodniczący, mam taki artykuł prasowy: „Czy CBA kontroluje nasze komputery i telefony?”. Helsińska Fundacja Praw Człowieka wystąpiła ze skargą do WSA w Warszawie na decyzję CBA, w której CBA odmówiło udostępnienia informacji, czy posługuje się pewnym oprogramowaniem. CBA oczywiście wygrało tę sprawę, nie musiało tej informacji udzielać. Było to w roku 2014, kiedy szefem CBA był Paweł Wojtunik, a HFPC pytała o oprogramowanie złośliwe o nazwie RCS zakupione wedle materiałów prasowych we Włoszech. Nie wiem, czy ma pan to na myśli, mówiąc o Pegasusie, czy inne oprogramowanie? Ja nie będę mówił o żadnych formach i metodach pracy operacyjnej. A jeżeli chce pan rozmawiać o tej sprawie, proszę zapytać Pawła Wojtunika, ówczesnego szefa CBA, który z waszych list kandydował do Parlamentu Europejskiego. On na pewno dużo lepiej niż pan zna te przepisy, zresztą jest chyba z pana okręgu wyborczego, bo jest z Białobrzegów, tak że na pewno się doskonale znacie. Przepraszam najmocniej, ale ja nie znam wniosków o kontrolę operacyjną. Jeżeli pan uważa, że ja mam dostęp do niejawnych wniosków o kontrolę operacyjną prowadzoną przez Policję, to pan uważa, że Policja udostępnia mi informacje, do których nie jestem uprawniony. Nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Mało tego, wszelkie informacje, które są w tych wnioskach, są objęte klauzulą niejawności, dlatego Policja też państwu nie odpowie na to pytanie. Te informacje dostaje prokurator i sąd. Mogę państwu powiedzieć tak: prokurator w całym roku na 11 tys. wniosków 155 razy uznał, że wniosek jest nieuprawniony i 7 razy taką decyzję podjął sąd. Czy to dużo, czy to mało, oceńcie to sobie państwo sami.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Rozumiem, że pan poseł Borys i pan poseł Frysztak chcą jeszcze dopytać, tak?

Poseł Piotr Borys (KO):

Tak, ja chciałem doprecyzować. Po pierwsze, Pegasus, co do którego pan się uchyła od odpowiedzi, czy kontrola operacyjna była prowadzona za pośrednictwem Pegasus, ale mówimy również o wielu przypadkach znanych w ostatnim czasie medialnie, dotyczących parlamentarzystów. Jeżeli państwo referujecie punkt dotyczący kontroli operacyjnej i jesteście przygotowani do tego posiedzenia Komisji, to musicie mieć państwo

także informacje dotyczące kontroli operacyjnej względem parlamentarzystów. Dlatego jeszcze raz chciałem zapytać, czy znane są państwu, nawet nie panu ministrowi, ale może państwu, którzy są na sali, sytuacje, w których wnioski o kontrolę operacyjną byłyby przedstawione dla sądu na podstawie fałszywej informacji?

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Gdyby taki wniosek był mi znany, musiałbym zawiadomić prokuraturę. O czym pan mówi?

Posel Piotr Borys (KO):

Jeszcze sekundę. Czy są panu znane przypadki, ilu parlamentarzystów objętych kontrolą operacyjną ma dzisiaj charakter pokrzywdzonego? Czy są panu znane takie przypadki?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jeszcze pan poseł Frysztak, bardzo proszę, i kończymy.

Posel Konrad Frysztak (KO):

Wyrażcie zgodę, panie pośle Baszko, na komisję śledczą. My jesteśmy gotowi taki wniosek złożyć. Zresztą wasz koalicjant Paweł Kukiz obiecywał, że go poprze.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jak pan chce zabrać głos, panie pośle, to go panu udzielię po panu pośle Frysztaku. Panie przewodniczący, oddam panu głos po panu pośle Frysztaku.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Chciałbym zapytać, czy państwo znacie jakiś przykład?

Posel Konrad Frysztak (KO):

Służę. Były poseł, obecnie senator Brejza, gdyby pan nie słyszał. I to jest udokumentowane również przez niezależne agencje oraz przez dostawcę usług, czyli telefonu, przez firmę Apple. Panie ministrze, mam do pana takie pytanie... Mam wielką prośbę do pana wiceprzewodniczącego, by mi nie przerywał. Mam do pana takie pytanie. Rozumiem, że pan będzie z premedytacją dalej brnął i używał sztuki retoryki, ale zadam raz jeszcze inne pytanie, które pozwoli panu odpowiedzieć zero-jedynkowo. Czy uważa pan, że w polskim porządku prawnym można stosować oprogramowania typu Pegasus? Proszę o odpowiedź tak lub nie.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Niestety nie znam takiego oprogramowania i nie jestem w stanie tego powiedzieć, natomiast chciałbym panu powiedzieć taką rzecz, że formy i metody pracy operacyjnej objęte są tajemnicą. Być może na posiedzeniu Komisji do Spraw Służb Specjalnych będzie można pewne rzeczy przedyskutować. Ja chciałbym powiedzieć jeszcze jedną rzecz. Ja dzisiaj tutaj jestem sprawozdawcą MSWiA i mówię o kontroli operacyjnej prowadzonej przez Policję, Służbę Ochrony Państwa i Biuro Nadzoru Wewnętrznego. Nie wiem, o czym pan mówi. I jeszcze jedna rzecz: jeżeli państwo uchwalicie w parlamencie takie prawo, że będziemy informować, ilu parlamentarzystów zostało objętych kontrolą operacyjną, to będziemy takiej informacji udzielać. Takiego prawa dziś nie ma, to jest po prostu, szanowni państwo, bezprawne pytanie. Chciałbym, żebyście państwo zadawali pytania zgodnie ze swoją wiedzą prawną. Pan poseł Borys doskonale wie, że nie wolno udzielać odpowiedzi na to pytanie, dlatego je zadaje. Prawda, panie pośle? Doskonale pan wie, że żadna ze służb nie może poinformować opinii publicznej ani komisji sejmowej, kogo objęła kontrolą operacyjną. Doskonale pan o tym wie i zadaje pan takie pytanie, to jest po prostu zadziwiające.

Posel Piotr Borys (KO):

Panie ministrze, pytałem, czy są panu znane takie przypadki.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, pan poseł Szymański.

Posel Tomasz Szymański (KO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przysłuchując się tej dyskusji, która tak naprawdę... Albo do mikrofonu, szanowni państwo, albo w ogóle, bo przerywacie i jest dekoncentracja w tym, co się chce powiedzieć. Szanowni państwo, przysłuchując się tej dyskusji, która, jak widać, do niczego nas nie doprowadzi, oprócz statystyk, które nie są porażające, jeżeli chodzi o skuteczność, należy jeszcze raz zaakcentować fakt, że już w poniedziałek po południu przedstawiciele PE spotykają się w Polsce z parlamentarzystami właśnie w kontekście nielegalnego podsłuchiwania m.in. parlamentarzystów. Pan poseł Borys nie zadał pytania, kto konkretnie był podsłuchiwany, z nazwiska, tylko co do zasady czy znane są panu ministrowi przypadki stosowania tego typu narzędzi wobec parlamentarzystów. Przecież nie pytał, o kogo chodzi, tylko czy co do zasady są panu znane przypadki. Są, tak? Pan mówi o jednym przypadku?

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Znany mi jest przypadek nielegalnego stosowania kontroli operacyjnej wobec jednej osoby i była to moja żona, która przez 3 miesiące była podsłuchiwana, kiedy szefem ABW był...

Posel Tomasz Szymański (KO):

Nie wiem, czy pana żona była parlamentarzystką, czy nie.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Tak, zostało to ujawnione w audycie w 2016 r., jest zawiadomienie w tej sprawie. Trzy miesiące, panie pośle, moja żona była podsłuchiwana.

Posel Tomasz Szymański (KO):

Ale ciężko jest panu powiedzieć, panie ministrze, czy parlamentarzyści byli nielegalnie podsłuchiwani, z wykorzystaniem nielegalnych narzędzi, których jesteście dysponentem.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Panie pośle, ale powie pan o tym na tym spotkaniu z europarlamentarzystami? Będę to obserwował.

Posel Tomasz Szymański (KO):

Panie przewodniczący Kaleta, ja się obawiam, że my się dowiemy wielu ciekawych rzeczy, które z ust pana ministra nigdy nie padną na tej sali z różnych przyczyn, ale padną na posiedzeniu komisji. I proszę mi wierzyć... Zapraszamy, panie ministrze, przecież ma pan możliwość uczestniczenia w tym spotkaniu, które będzie już w poniedziałek. Będzie takie spotkanie i proszę używać argumentów, które będą w kontrze do tego, co zostało państwu udowodnione. Nic nie stoi na przeszkodzie. Na pewno znajdzie pan czas, nawet te 20 minut czy pół godziny, żeby być.

Sekretarz stanu w MSWiA Maciej Wąsik:

Panie pośle, proszę pamiętać, żeby przypadek mojej żony, stosowania wobec niej kontroli operacyjnej, procesowej, przytoczyć.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Co to w ogóle za parlamentarzyści są?

Posel Tomasz Szymański (KO):

Z Parlamentu Europejskiego.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

No tak, ale jakaś komisja?

Posel Tomasz Szymański (KO):

Panie przewodniczący Kaleta, oczywiście serdecznie zapraszamy. Ja na pewno będę.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ale to jakaś komisja PE?

Posel Tomasz Szymański (KO):

To jest spotkanie parlamentarzystów PE.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ale to jest jakaś komisja czy tak sobie przyjeżdżają chłopaki zwiedzić Warszawę?

Posel Tomasz Szymański (KO):

Chłopaki to sobie przyjeżdżają w innych celach, ale nie w celach merytorycznych, żeby pokazywać właśnie ułomność funkcjonowania systemu...

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ale co to za autorytety przyjeżdżają do nas?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panowie, proszę nie prowadzić dyskusji. Panie pośle, na korytarzu pan spyta.

Posel Konrad Frysztak (KO):

Panie przewodniczący, czy ja mogę?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę bardzo.

Posel Konrad Frysztak (KO):

Mam wrażenie, że poseł Kaleta być może nie czyta komunikatów PE. To jest komisja, formalna komisja PE.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ale jaka?

Posel Konrad Frysztak (KO):

Odpowiedziałem panu: komisja PE.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Do jakich spraw? Jaka?

Posel Konrad Frysztak (KO):

Do spraw inwigilacji Pegasusem.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Jest taka komisja? Sprawdźmy zaraz.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Szanowni państwo, czy w kwestii tego druku są jeszcze pytania do pana ministra? Nie widzę zgłoszeń. Zatem przechodzimy do punktu drugiego.

Punkt drugi porządku obrad to rozpatrzenie informacji Ministra Sprawiedliwości na temat przetwarzania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych, z podziałem na liczbę i rodzaj udostępnianych danych oraz wyników przeprowadzonych kontroli w 2021 r. Bardzo proszę, panie prokuratorze, o przedstawienie informacji.

Dyrektor Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości Aleksandra Rusin-Batko:

Dzień dobry, szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Aleksandra Rusin-Batko, dyrektor Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości. Ja dzisiaj przedstawię informację w imieniu ministra sprawiedliwości. Proszę państwa, zgodnie z art. 175b ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych minister sprawiedliwości corocznie przekazuje na rzecz Marszałka Sejmu zagregowaną informację dotyczącą przetwarzania informacji, tzn. uzyskiwania i utrwalania treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, tzw. dane telekomunikacyjne; uzyskiwania i utrwalania treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej – to są dane pocztowe oraz internetowe; uzyskiwania dostępu i kontroli zawartości przesyłek – to są dane pocztowe i uzyskiwania oraz utrwalania danych zawartych w informatycznych nośnikach danych – to są dane telekomunikacyjne i informatyczne. W 2021 r. uprawnione podmioty do przetwarzania tych danych to Komenda Główna Policji, Komenda Stołeczna Policji, Krajowa Administracja Skarbowa, Komenda Główna Straży Granicznej, Nadwiślański Oddział Straży Granicznej, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Centralne

Biuro Śledcze Policji, Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, Służba Ochrony Państwa, inspektor nadzoru wewnętrznego MSWiA, generalny inspektor informacji finansowej, Mazowiecki Urząd Celno-Skarbowy w Warszawie, Służba Kontrwywiadu Wojskowego oraz Żandarmeria Wojskowa. Wszystkie te podmioty przetworzyły łącznie 1 857 501 danych, z czego 1 820 630 dotyczyło danych telekomunikacyjnych, 16 764 to były dane pocztowe, 20 107 danych dotyczyło danych internetowych.

Proszę państwa, jeżeli chodzi o podmioty, które przetworzyły te dane, to Policja uzyskała łącznie 1 350 242 dane. Następnie pozostałe organy w kolejności to była Straż Graniczna – 264 947 oraz Krajowa Administracja Skarbowa – 16 328. Najwięcej danych telekomunikacyjnych przetworzyła Policja – to było 1 323 656, następnie inne organy – 256 344 oraz SG – 225 562, natomiast KAS – 15 068. Odpowiednio najwięcej danych pocztowych pozyskała Policja – 9331, pozostałe organy – 6977. Jeżeli chodzi o dane internetowe, to Policja przetworzyła 17 255 danych i inne organy – 1626 danych. Jeżeli chodzi o kontrole, które zostały przeprowadzone przez sądy okręgowe oraz wojskowe, to sądy okręgowe przeprowadziły 136 kontroli, z których dwie miały wynik negatywny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy do sprawozdania ministra sprawiedliwości są jakieś pytania? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu MS Aleksandra Rusin-Batko:

Dziękuję ślicznie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Przechodzimy do punktu trzeciego, tj. informacji prokuratora generalnego za 2021 r. o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalenie rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej. Bardzo proszę, pani prokurator.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, prokurator generalny stosownie do art. 11 ustawy z 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze przedkłada jawną roczną informację o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalenie rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej ze wskazaniem liczby osób, co do których: sąd zarządził kontrolę i utrwalenie rozmów lub kontrolę operacyjną; sąd odmówił zarządzenia kontroli i utrwalania rozmów lub kontroli operacyjnej; wniosek o kontrolę operacyjną nie uzyskał zgody prokuratora, z wyszczególnieniem liczby osób w wymienionych punktach, co do których o kontrolę operacyjną wnioskował właściwy organ. W takim kształcie, poczynając od czerwca 2016 r., jest to siódma jawna informacja prokuratora generalnego.

W dalszej części celem zobrazowania dynamiki i kształtowania liczby osób objętych kontrolą – jeśli państwo pozwolicie – dane dotyczące 2021 r. porównam z danymi dotyczącymi roku poprzedniego, czyli 2020. Otóż w 2021 r. wszystkie uprawnione organy, tj. prokuratorzy i służby skierowały łącznie wobec 7071 osób wnioski o zarządzenie kontroli procesowej i operacyjnej, bo przypominam, że oprócz kontroli operacyjnej prokurator ma prawo na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego do wystąpienia do sądu z wnioskiem o zarządzenie kontroli na etapie po wszczęciu postępowania przygotowawczego. W minionym roku wnioski kierowane przez uprawnione organy zostały załatwione w następujący sposób: sąd zarządził kontrolę i utrwalenie rozmów bądź kontrolę operacyjną wobec 6922 osób. W 2020 r. były to 6384 osoby, tak więc w roku 2021 nastąpił wzrost o 538 osób. Sąd odmówił zarządzenia kontroli i utrwalania rozmów lub kontroli operacyjnej wobec 23 osób, a w 2020 r. odmów ze strony sądu było 35. Wnioski o kontrolę operacyjną nie uzyskały zgody prokuratora wobec 126 osób, przy czym w roku 2020 ta liczba wynosiła 118 osób. W aktualnym stanie prawnym 9 służb posiada uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem o zarządzenie kontroli operacyjnej, tj. ABW, CBA, inspektor nadzoru wewnętrznego, KAS, Policja, SKW, SOP, SG i ŻW. Ja dysponuję

danymi, jeśli państwa interesują, na temat wniosków kierowanych przez poszczególne służby. Jeżeli życzycie sobie państwo, mogę te dane przytoczyć.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mamy ten materiał przed oczami, tak że myślę, że jeżeli będą pytania, to pani prokurator odpowie.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Było pytanie dotyczące SG, więc ja dysponuję danymi od strony prokuratury za 2021 r. Wnioski skierowane zostały wobec 291 osób. Nastąpił spadek o 37 osób w porównaniu z rokiem 2020 i jeżeli chodzi o rozstrzygnięcia w sprawie tych wniosków, to w 2021 r. sąd zarządził kontrolę wobec 290 osób. Podobnie jak w 2020 r. brak było odmów ze strony sądów w przedmiocie zarządzenia wnioskowanej przez SG kontroli operacyjnej i wnioski o kontrolę operacyjną za 2021 r. nie uzyskały zgody prokuratora wobec 1 osoby. A rok wcześniej decyzja odmowna ze strony prokuratury dotyczyła 3 osób.

Najwięcej wniosków złożyła Policja, co wiąże się oczywiście z zakresem uprawnień tego organu do ścigania i ujawniania przestępstw. W związku z tym w tym zakresie obserwujemy wzrost liczby wniosków składanych przez ten organ. Jeśli chodzi o to, dlaczego tak się dzieje, to myślę, że musimy zwrócić uwagę na ogólną tendencję przejawiającą się w naszych sprawach, zwłaszcza też w sprawach z tej dziedziny, którą ja nadzoruję, czyli przestępczości zorganizowanej i korupcji. Ta ogólna tendencja wskazuje na to, że mamy do czynienia z coraz bardziej intensywnym przenoszeniem się kontaktów międzyludzkich do cyberprzestrzeni, z rozwijaniem się kontaktów na skalę międzynarodową, a kierowane przez Policję wnioski dotyczą bardzo często osób, które posługują się dużą liczbą telefonów i w ramach stosowanych metod unikania wykrycia i odpowiedzialności karnej te telefony częstokroć wymieniają. W związku z tym liczba tych wniosków moim zdaniem jest jak najbardziej uzasadniona. Z mojego osobistego doświadczenia wynika, bo po części zajmuję się wnioskami o kontrolę operacyjną, że wdrożenie tego typu środków w realiach dzisiejszego świata i zagrożeń, z jakimi mamy do czynienia, związanymi z globalizacją świata, z zagrożeniem zewnętrznym w postaci wojny za wschodnią granicą, z rozwojem spraw o charakterze szpiegowskim, jest niezbędne organom ścigania oraz prokuraturze, aby skutecznie wykonywały swoje zadania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Pan poseł Frysztak. Ktoś jeszcze? Proszę bardzo.

Poseł Konrad Frysztak (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani prokurator, ja mam taką prośbę, ponieważ te dane w ujęciu rocznym co do zasady niewiele nam mówią, na jaką skalę ta potencjalna przestępczość jest przez państwa rozpoznawana, stąd mam wielką prośbę o udostępnienie tych danych, oczywiście na piśmie, bo zdaję sobie sprawę, że dzisiaj ich państwo nie jesteście w stanie przytoczyć, w ujęciu za ostatnią dekadę, jeśli to jest możliwe. To będzie materiał, który pozwoli na pogłębioną analizę tego, jak działa prokuratura w tym zakresie. I to jest pierwsza rzecz. Druga rzecz – i tutaj myślę, że pani jest w stanie odpowiedzieć – ile z tych spraw skończyło się skierowaniem... używanych przez państwa działań operacyjnych, podsłuchów, ile trafiło do sądu? A także ile, jeśli jest pani w stanie przytoczyć takie dane, zakończyło się wyrokiem?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ktoś jeszcze? Ja też mam pytanie do pani prokurator. Rozumiem, że państwo, kierując sprawy do sądu, wiecie, jaki rodzaj podsłuchu jest stosowany. Niech pani mi nie odpowiada jaki, ale rozumiem, że we wniosku jest informacja, jaka to jest kontrola, jakie urządzenie i jaka forma kontroli operacyjnej ma być zastosowana, tak?

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Jeżeli mogę, to zacznę od odpowiedzi na pytanie pana przewodniczącego. Rozpoznając wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej, zapoznajemy się z nim szczegółowo, a składniki tego wniosku są ściśle określone przez przepisy prawa. W treści wniosku nigdy nie dostajemy informacji, i nie możemy jej dostać, bo jest to informacja objęta tajemnicą

państwową, z jakim konkretnie oprogramowaniem, przyrządem, metodą będziemy mieli do czynienia. O tym, jeżeli mogę, szczegółowo powie pan prokurator, który bezpośrednio zajmuje się w pierwszej kolejności opiniowaniem wniosków ze strony prokuratury: jak wygląda wniosek, co dla nas z niego wynika, co jest niezbędne, abyśmy spełnili wymogi prawa, i co przedstawiamy następnie sądowi, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

Prokurator Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej Paweł Opitek:

Dzień dobry, szanowni państwo, nazywam się Paweł Opitek. Jak wspomniała pani prokurator, bezpośrednio zajmuję się rekomendowaniem wniosków dla prokuratora generalnego i myślę, że to, co jest najbardziej istotne i o co państwo najbardziej pytają, to jest właśnie forma pracy operacyjnej. O tym, w jakich granicach my się poruszamy, mówi w przypadku Policji, ale podobnie jest w przypadku innych ustaw, art. 19 ust. 6, gdzie jest mowa o tym, że kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na – i tutaj jest wyszczególnionych pięć punktów: uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych. W każdym wniosku musi być więc literalnie wskazany któryś z tych punktów, nie może być wskazane coś nadto, możemy się poruszać wyłącznie w tych granicach. I jeszcze raz się odwołam do pkt 1 ust. 6: przy użyciu środków technicznych. My już nie wnikamy, bo nie możemy wnikać, to jest już „kuchnia” służby, jakie konkretne środki będą zastosowane. Nie jesteśmy informatykami, nie znamy się na programach informatycznych, nie wiemy, jak te programy działają – my jesteśmy prawnikami i opieramy się na przepisach prawa. Badamy zasadność wniosku właśnie pod kątem wymienionej formy pracy operacyjnej, która jest wskazana w ustawie. Jeśli chodzi o dalszą treść wniosku, to to też precyzuje ustawa – musi być wskazany m.in. numer sprawy, okoliczności uzasadniające zarządzenie kontroli i – co bardzo ważne – musi być indywidualizacja osoby, czyli my zawsze wiemy, na kogo ta kontrola jest zarządzana z imienia i nazwiska, jaką ta osoba pełni funkcję, bo niektóre przestępstwa są związane z pełnieniem konkretnej funkcji, zawodu, wykonywaniem określonych czynności w życiu. Są tzw. wnioski na NN, czyli wiemy np. z innej kontroli operacyjnej, że jakaś osoba współpracująca z przestępcą popełnia przestępstwo, nie są ustalone jej dane osobowe i jest możliwość zarządzenia kontroli na taką osobę nieustaloną z imienia i nazwiska, ale przy spełnieniu wszystkich innych warunków, które mówią, kiedy taką kontrolę można zarządzić. I najczęściej, w zdecydowanej większości przypadków ta osoba po zastosowaniu tej kontroli zostaje ustalona z imienia i nazwiska.

Zakończę takim stwierdzeniem, że proszę pamiętać, iż my opiniujemy wnioski w ramach mojego wydziału, gdzie pracuję, prokurator wyraża zgodę na wystąpienie do sądu, ale zawsze, w każdym przypadku to sąd decyduje o tym, czy kontrolę można zarządzić. Sąd decyduje, czy kontrolę można zarządzić, mając pełne dane m.in. o tzw. figurancie, czyli o osobie, która jest takim wnioskiem objęta. Dziękuję.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Przepraszam, jeśli mogę, to odpowiem jeszcze na pytanie pana posła. Właściwie oba zagadnienia, które pan poseł poruszył w swoim pytaniu, wymagają zebrania danych szczegółowych. My nie prowadzimy dokładnej statystyki. Ja zajmuję się nadzorem nad pionem przestępczości zorganizowanej, a rozumiem, że pan prokurator byłby zainteresowany zebraniem danych na temat skuteczności spraw, w których stosowana była kontrola operacyjna, w odniesieniu do wszystkich spraw w prokuraturze, czyli nie tylko w departamencie dotyczącym przestępczości zorganizowanej, więc to by wymagało od nas zebrania danych.

Poseł Konrad Fryszak (KO):

Pani prokurator, niestety jeszcze nie jestem prokuratorem i chyba nie będę, ale dziękuję za ten tytuł.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Przepraszam, panie posle, ale to chyba z racji środowiska, w którym zwykle się poruszam.

Posel Konrad Frysztak (KO):

Rozumiem, nie żywię urazy. Może jak będzie jakaś komisja śledcza, to czemu nie, to prawie prokuratorski przywilej. Tak, Piotr Kaleta będzie pierwszy, którego będę chciał przesłuchać.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

To będzie męka dla pana.

Posel Konrad Frysztak (KO):

Pani prokurator, chodzi oczywiście o wychwycenie takich rzeczy. Jeśli taka prośba w trakcie prac Komisji jest dla pani nieodpowiednia, to ja oczywiście mogę wystąpić w formie interpelacji bądź zapytania, ale myślę, że to nie wykracza poza przywileje parlamentarne. Nie oczekuję tej odpowiedzi na poniedziałek, wiem, że to będzie zapewne trwało. Bardzo bym prosił o przedstawienie takich danych. One na pewno posłużą do prac Komisji i zostaną wykorzystane.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

W takim razie my przygotowujemy informację pod tym względem. Natomiast pan naczelnik Tomaszuk dysponuje informacją o liczbie osób objętych kontrolami operacyjnymi.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Rozumiem, że jeżeli ona by miała być kompleksowa, to bardzo bym prosił, żeby była na piśmie, dobrze?

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan poseł Borys jeszcze?

Posel Piotr Borys (KO):

Chciałem jeszcze zapytać, bo ta sprawa ma charakter jakby pewnego pytania, które chciałem skierować do pana ministra Wąsika. Rozumiem, że w prokuraturze zbieracie państwo przez ostatnie lata wszystkie przypadki, w których prokuratury uczestniczą w decyzjach o kontroli operacyjnej. Czy są znane przypadki zgody na kontrolę operacyjną, która była wyłudzona, tzn. czy wiadomo, że toczyły się sprawy o wyłudzenie zgody na kontrolę operacyjną parlamentarzysty lub innej osoby? Wyłudzenie to znaczy napisanie we wniosku nieprawdy. Czy takie postępowania według państwa wiedzy przez ostatnie lata były prowadzone?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo proszę, pani prokurator.

Zastępca prokuratora generalnego Beata Marczak:

Jeżeli mogłabym odpowiedzieć. Ja nie znam informacji o takiej sprawie. Nie jestem też w stanie powiedzieć o tym, abyśmy gromadzili dane dotyczące konkretnych grup zawodowych czy osób sprawujących określone funkcje i prowadzili statystyki w odniesieniu do konkretnych grup zawodowych. Natomiast gdyby zaistniał przypadek, w którym doszło do przestępstwa przy okazji czynności operacyjnych, jesteśmy zobligowani do wszczęcia śledztwa. W związku z tym gdyby w sprawach nadzorowanych przeze mnie taka historia miała miejsce, to wtedy bym wiedziała. Nie wiem.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przystępujemy do przyjęcia bądź nieprzyjęcia informacji. Odczytam tekst sprawozdania Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, a potem poproszę państwa o głosowanie. W związku z tym bardzo proszę, abyście wszyscy państwo, którzy macie legitymacje, zalogowali się na tabletach albo na pulpitych urzędzeń.

Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o przedstawionej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informacji za rok 2021 na temat działalności Policji, Biura Nadzoru Wewnętrznego, Służby Ochrony Państwa (druk

nr 2433). Marszałek Sejmu po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu skierowała w dniu 6 lipca 2022 r. powyższą informację do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych w celu rozpatrzenia. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych po rozpatrzeniu informacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za rok 2021 na temat działalności Policji, Biura Nadzoru Wewnętrznego, Służby Ochrony Państwa oraz przeprowadzeniu dyskusji na posiedzeniu w dniu 15 września 2022 r. wnosi, aby Wysoki Sejm przyjąć raczył informację za rok 2021 r. zawartą w druku nr 2433.

Kto z pań i panów jest za przyjęciem takiego wniosku? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy państwo oddaliście głos? W takim razie zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za przyjęciem informacji głosowało 13 osób, przeciw 12, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła informację zawartą w druku nr 2433.

Jednocześnie, szanowni państwo, zgodnie z ustaleniami prezydium zaproponowaliśmy, aby Komisja upoważniła pana posła Zdzisława Szipierę do przedstawienia stanowiska Komisji na posiedzeniu Sejmu. Jest zgoda? Jest zgoda. Czy pan poseł Szipiera wyraża zgodę? Wyraża, bardzo dziękuję.

Tym samym stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek obrad. Zamykam posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Bardzo dziękuję, pani prokurator, dziękuję państwu.